

[Erik Hansen (Ålborg amt).]

har været inde på, at mange andre problemer skal tages op til løsning. Et af dem er en uddannelse til samarbejde og hensyntagen. Et andet er, at den, der står med ansvaret, står med ledelsen, forstår at delegere ansvaret ud, og når en opgave er godt løst, da ikke springer ind foran og tager æren for det. Der bliver spørgsmål om information, i det hele taget om personalepolitik i moderne form. Alle disse problemer skal med, når disse ting skal drøftes.

Endelig kan jeg ikke lade være med at sige, når vi drøfter disse ting og ser ud på den private erhvervssektor og siger, at nu må der ske noget, at ingen måtte egentlig være nærmere til at gå foran på disse områder end netop den offentlige sektor. Jeg skal ikke sige, at den offentlige sektor er tilbagestående i bestræbelserne for at fremme trivsel på arbejdspladsen, men jeg tør vove den påstand, at den i hvert fald ikke er foran.

Om forslaget vil jeg gerne føje den lille bemærkning til, som står i betænkning nr. 517 fra kulturministeren, at det er mere nødvendigt at have en god arbejdsplads end et godt hjem. En arbejdsplads er man nødt til at være på, sit hjem kan man i et vist omfang holde sig fra.

Med disse bemærkninger vil jeg sige, at vi gerne medvirker til videre drøftelser af problemerne; vi tror bare ikke rigtig, at den måde, spørgsmålene her er rejst på, er den, der virker mest effektivt.

Kjær Rasmussen: Vi forstår på forslagets bemærkninger, at SF ønsker en principdebat om de former, hvorunder ledelsen af såvel private som offentlige virksomheder kan fordeles mellem alle implicerede interesser. Nu er det stadig væk en gylden regel eller burde være det, at ingen rationel handling er mulig, uden at man har gjort sig klart, hvad det er, man vil opnå. Vi tillader os at gå ud fra, at SF ønsker socialismen indført i Danmark, at socialismen altså er målet. Det foreliggende beslutningsforslag må derfor ses som et af SFs bidrag til at nå dette mål. Vi sætter i høj grad et spørgsmålstegn ved, om man er dumpet ned det rigtige sted, hvis man altså ønsker at fremme sin målsætning. Os forekommer det, at der mangler væsentlige forudsætninger. Når

man læser forslaget igennem, bliver man ikke klogere, end at den kapitalistiske profitmaksimering skal fortsætte som det bærende princip i økonomien. Nødvendigheden af overordnede styringsmekanismer for økonomien burde også have været nævnt i denne forbindelse, de burde have været nævnt for at bortvejre enhver misforståelse om disse spørgsmål og om SFs meninger på dette område.

Tages forslaget på ordet, ser det jo ud til, at det kapitalistiske økonomiske og produktionsmæssige anarki gives mulighed for at fortsætte, blot nu med den tilføjelse, at de ansatte forvandles til en slags gidsler for systemet. Dette vil forblive reglen, dersom man fortsætter med at arbejde på det kapitalistiske systems grundlag. De ansattes løn skal efter forslaget skaffe dem en portion indflydelse i virksomheden.

Vi anser denne tankegang for at være farlig og slet ikke egnet som et skridt på vejen mod socialismen. For det første er lønnen som sådan jo ikke udtryk for nogen social retfærdighed, og for det andet vil forslaget skabe splid mellem lønmodtagerne indbyrdes. Eksempelvis vil de ansatte i virksomheder, der beskæftiger højtlønnede, kunne opnå langt større indflydelse end ansatte i firmaer, der overvejende beskæftiger lavtlønnede. Nogle vil altså blive mere lige end andre.

Med hensyn til at tage lønnen som udgangspunkt er der dertil at sige, at det er nogenlunde det dårligste, man kunne vælge. Partiet kan dog ikke overse, at kapitalinvesteringerne er stærkt voksende her i samfundet, medens lønnen udgør en faldende andel. Forslaget betyder altså ikke nogen åbenbaring med hensyn til lønmodtagernes indflydelse, den vil nærmest blive formindsket, hvis man tager realiteterne i betragtning.

Men det er, hvad der kan komme ud af anstrengelserne, når man, som f.eks. SF har gjort det her, river en enkelt del ud af sin sammenhæng og forsøger sig med den. Det kan ikke være sagen for et socialistisk parti at skabe nye barrierer mellem lønmodtagerne; det burde man holde sig efterretteligt, også når man fremsætter sine forslag i folketinget.

Dette er ganske enkelt et forsøg på klasseforbrødring i bedste Dansk Samling-stil, og en sådan forbrødring tror vi nu engang ikke